

prima instanță: C. Crețu

instanța de apel: I. Cimpoi, A. Minciuna și L. Bulgac

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii:

Valentina Clevadî, Iurie Bejenaru,
Oleg Sternioală și Tatiana Vieru

examinînd recursul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Organizației Obștești „Compasiune” cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, prin care apelul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014.

A C O N S T A T A T:

La 29 mai 2013 Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Organizației Obștești „Compasiune” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 20 iulie 2009 între compania reclamantă și Organizația Obștească „Compasiune” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 20/07, prin care Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată s-a obligat să livreze pârâtului utilajul menționat în Anexa 1 a contractului cu instalarea acestuia, iar pârâtul s-a obligat să achite pentru utilaj și serviciile de instalare, suma de 250000 lei conform craficului stabilit în pct. 4.1. din contract: în avans 50 % din preț, 25 % din preț după primirea utilajului în decurs de 5 zile bancare, 25 % după instalarea utilajului și darea lui în exploatare, dar nu mai târziu de 5 zile bancare.

Menționează Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată că pentru utilajul indicat la Anexa 1 a contractului, pârâtul a transferat în avans pe contul societății suma de 125000 lei.

Ulterior Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată la 08 iulie 2010 a transmis utilajul pârâtului conform facturilor fiscale nr. SW2568555 din 18 martie 2010 și nr. SW2966821 din 08 iulie 2010.

Reclamanta a mai invocat că conform pct. 4.1. al contractului pârâtul urmă să achite până la 15 iulie 2010 suma de 62500 lei ce constituie 25 % din prețul utilajului contractat, însă pârâtul nu a achitat această sumă, cu atât mai mult nu a asigurat cu spațiul necesar societatea pentru ca aceasta să instaleze utilajul.

Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată precizat că pârâtul a acumulat o datorie în valoare de 125000 lei, sumă ce constituie 50 % din prețul utilajului.

Totodată, reclamanta a punctat că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă a înaintat pârâtului pretenția nr. 1 din 14 noiembrie 2012 solicitând achitarea în termen de șapte zile a datoriei menționate, însă, petiția a rămas fără răspuns.

Solicită Societatea Comercială „Altehcom-S” Societatea cu Răspundere Limitată încasarea din contul Organizației Obștești „Compasiune” în beneficiul său a sumei de 156001,38 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014 cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Organizației Obștești „Compasiune” cu privire la încasarea sumei a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, apelul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societatea cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 octombrie 2014 a fost admis recursul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată, fiind casată decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, pricina fiind remisă pentru rejudicare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel din 03 decembrie 2014 apelul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014.

La 06 februarie 2015, Societatea Comercială „Altehcom-S” Societatea cu Răspundere Limitată, a contestat cu recurs decizia instanței de apel solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societatea cu Răspundere Limitată, să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece, instanțele de judecată nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 434 CPC, care statuează expres că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Copia motivată a deciziei instanței de apel, a fost recepționată de către recurent la 19 ianuarie 2015, iar recursul a fost declarat la 06 februarie 2015.

Astfel, prin prisma art. 434 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La 20 februarie 2015 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Organizația Obștească „Compasiune” la 18 martie 2015, a depus referință la cererea de recurs solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că la 29 mai 2013 Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Organizației Obștești „Compasiune”, prin care a solicitat încasarea din contul Organizației Obștești „Compasiune” în beneficiul său a sumei de 156001,38 lei – cu titlu de datorie și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014 a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Organizației Obștești „Compasiune” cu privire la încasarea sumei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, apelul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată, fiind casată decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, pricina fiind remisă pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău, pe motiv că deși în partea introductivă a deciziei motivate a instanței de apel din 12 iunie 2014 este indicat completul de judecată compus din Nelea Budăi, Ion Muruianu și Victor Pruteanu, în partea dispozitivă a acestei decizii sunt indicați judecătorii Nelea Budăi, Ion Muruianu și Anatol Minciuna, constatând o eroare procedurală.

Ulterior, după rejudecare, prin decizia Curții de Apel din 03 decembrie 2014 apelul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 05 februarie 2014.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele administrate la dosarului, constată că decizia instanței de apel după rejudecare a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

În susținerea poziției respective, instanța de recurs menționează că la rejudecare, potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, *care nu este semnată*, s-a stabilit că judecătorul Curții de Apel Chișinău, Anatol Minciuna, nu poate participa la judecarea pricinii respective în ordine de apel. Însă cu toate acestea, pentru judecarea pricinii date, prin aceeași încheiere a fost stabilit completul format din judecătorii Iulia Cimpoi – președinte, Anatol Minciuna și Lidia Bulgac (f.d. 120).

Mai mult decât atât, în procesul verbal al ședinței de judecată, *care nu este datat, este indicat cu totul alt complet de judecată format din președinte Victor Pruteanu, Iulia Cimpoi și Anatolie Minciuna* fiind semnat de judecătorul Victor Pruteanu (f.d. 121-122). Însă, materialele pricinii atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014 este semnată de judecători Iulia Cimpoi, Anatoliei Minciuna și Lidia Bulgac.

Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată repetat că instanța de apel admite erori procedurale în procesul de judecare a pricinii în ordine de apel.

În acest sens, Colegiul menționează că circumstanțele relatate supra atrage încălcarea dreptului la un proces echitabil, respectarea căruia este accentuată și în jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Prin urmare, Colegiul instanței de recurs constată o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, din care motive pricina urmează a fi remisă pentru rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Iar în conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, instanța de recurs reiterează și prevederile art. 373 CPC, care statuează expres că, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiectiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată

cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărîrea este atacată și de alți participanți la proces.

În sprijinul normelor naționale vine și reglementările Curții Europene, astfel, instanța de recurs reiterează că, obligația respectării normelor de drept procedural se regăsește și în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului care își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri de a beneficia de respectarea acestor norme, fiind piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, avînd în vedere faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată, a casa decizia instanței de apel, restituind pricina pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea Comercială „Altehcom-S” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Organizației Obștești „Compasiune” cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii pentru rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Tatiana Vieru